

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
prednesené 26. mája 2016¹

Vec C-230/15

Brite Strike Technologies Inc.
proti
Brite Strike Technologies SA

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Rechtbank Den Haag (súd v Haagu, Holandsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Súdna spolupráca v občianskych veciach — Súdna právomoc a výkon rozhodnutí — Nariadenie (ES) č. 44/2001 — Článok 71 — Uplatniteľnosť dohovoru týkajúceho sa špecifickej veci — Dohovor štátov Beneluxu v oblasti duševného vlastníctva — Dohovor, ktorý nadobudol účinnosť po tomto nariadení, ale ktorý prevzal obsah predchádzajúcich zmlúv — Nariadenie č. 44/2001 — Článok 22 bod 4 — Spor týkajúci sa ochrannej známky Beneluxu — Súdna právomoc troch štátov Beneluxu alebo len jedného z nich — Kritériá, ktoré sa prípadne použijú na účely jeho identifikácie“

I – Úvod

1. Návrh na začatie prejudiciálneho konania podaného Rechtbank Den Haag (súd v Haagu, Holandsko) sa týka výkladu článku 22 bodu 4 a článku 71 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach², bežne nazývaného „nariadenie Brusel I“.
2. Tento návrh spadá do rámca prebiehajúceho konania pred týmto holandským súdom, ktoré viedlo k problému identifikácie súdu, ktorý má právomoc *ratione loci*, aby rozhodol o žalobe podanej americkou spoločnosťou na účely vyhlásenia neplatnosti ochrannej známky Beneluxu, ktorú vlastní luxemburská spoločnosť.
3. Vnútroštátny súd s vedomím, že normy súdnej právomoci vlastné cezhraničným sporom medzi jednotlivcami vo veci platnosti ochrannej známky sú uvedené v článku 22 bode 4 nariadenia č. 44/2001, ako aj v článku 4.6 Dohovoru štátov Beneluxu v oblasti duševného vlastníctva (ochranné známky a vzory) z 25. februára 2005³ (ďalej len „DBDV“), sa pýta na spôsob, akým sa majú ustanovenia týchto dvoch právnych aktov uplatniť v prípade súbehu vecnej, územnej a časovej pôsobnosti.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42.

3 — Dohovor podpísaný v Haagu Belgickým kráľovstvom, Luxemburským veľkovojvodstvom a Holandským kráľovstvom.

4. Podľa článku 71 nariadenia č. 44/2001 nie je účinnosťou tohto nariadenia spochybnená uplatniteľnosť dohovorov už zaväzujúcich členské štáty Európskej únie, ktoré upravujú súdnu právomoc v špecifických veciach. Súdny dvor je vyzvaný, aby sa vyjadril k otázke, či z tohto článku vyplýva, že prednosť musí byť v prejednávacom prípade priznaná DBDV, keďže tento nadobudol účinnosť po tomto nariadení, ale prevzal obzvlášť do svojho článku 4.6 obsah predchádzajúcich dohovorov štátov Beneluxu.

5. V prípade, ak Súdny dvor rozhodne, že ustanovenia nariadenia č. 44/2001 musia mať prednosť pred ustanoveniami DBDV, vnútroštátny súd ho žiada o určenie, či z článku 22 bodu 4 tohto nariadenia vyplýva, že súdy troch štátov Beneluxu majú v prípade takéhoto sporu, akým je spor vo veci samej, rovnakú medzinárodnú právomoc, ak to tak nie je, žiada ho o spresnenie kritérií umožňujúce označiť súdy jediného členského štátu, ktoré budú mať právomoc, a to prípadne na základe uplatnenia článku 4.6 DBDV na tejto úrovni.

II – Právny rámec

A – Nariadenie č. 44/2001

6. Článok 2 ods. 1 tohto nariadenia uvádza základné pravidlo právomoci, podľa ktorého „ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu“.

7. Článok 22 bod 4 prvý odsek tohto nariadenia, ktorý sa nachádza v oddiele 6 kapitoly II tohto nariadenia, nazvanom „Výlučná právomoc“, stanovuje, že „výlučnú právomoc majú tieto súdy bez ohľadu na bydlisko, v konaniach týkajúcich sa registrácie alebo platnosti patentov, ochranných známk, priemyselných vzorov alebo iných práv, ktoré sa musia registrovať alebo o u ktorých sa musí žiadať o ochranu, súd členského štátu, v ktorom sa žiadosť o registráciu alebo ochranu podala, v ktorom sa registrácia alebo ochrana poskytli alebo podľa právneho nástroja spoločenstva alebo medzinárodného dohovoru sa za poskytnuté považujú“.

8. Druhý odsek tohto bodu 4 spresňuje, že „bez vplyvu na právomoc Európskeho patentového úradu podľa Dohovoru o udeľovaní európskeho patentu podpísaného 5. októbra 1973 v Mníchove“⁴, „súdy každého členského štátu majú výlučnú právomoc, bez ohľadu na bydlisko, v konaniach týkajúcich sa registrácie alebo platnosti akéhokoľvek Európskeho patentu udeleného tomuto štátu“⁵.

9. Článok 71 toho istého nariadenia, ktorý sa nachádza v jeho kapitole VII s názvom „Vzťah k iným právnym nástrojom“, stanovuje:

„1. Toto nariadenie nemá vplyv na dohovory, ktorých sú členské štáty zmluvnými stranami a ktoré upravujú právomoc alebo uznávanie a výkon rozsudkov v špecifických veciach.

4 — Znenie tohto dohovoru (ďalej len „Mníchovský dohovor“) je prístupné na tejto internetovej adrese: <http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/html/epc/2013/f/ma1.html>.

5 — Prvý a druhý odsek bodu 4 tohto článku 22 zodpovedajú v zásade článku 16 ods. 4 Dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), zmeneného a doplneného následnými dohovormi o pristúpení nových členských štátov k tomuto dohovoru (Ú. v. ES C 27, 1998, s. 1, ďalej len „Bruselský dohovor“) a článku Vd pripojeného protokolu. Výklady a vysvetlenia k článku 16 ods. 4 Bruselského dohovoru sú podľa môjho názoru použiteľné na článok 22 bod 4 nariadenia č. 44/2001 z dôvodu existujúcej totožnosti medzi týmito ustanoveniami (pozri analogicky rozsudok z 10. septembra 2015, Holterman Ferho Exploitatie a i., C-47/14, EU:C:2015:574, bod 38).

2. Na účely jednotného výkladu sa odsek 1 bude uplatňovať takto:

- a) toto nariadenie nebráni súdu členského štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohovoru týkajúceho sa špecifickej veci, aby si založil právomoc podľa tohto dohovoru, aj keď žalovaný má bydlisko v inom členskom štáte, ktorý nie je zmluvnou stranou tohto dohovoru. Súd konajúci o žalobe však musí vždy uplatniť článok 26 tohto nariadenia;

...“⁶

10. Nariadenie č. 44/2001 bolo zrušené nariadením (EÚ) č. 1215/2012⁷, ktoré sa bežne nazýva „nariadenie Brusel Ia“, ale toto sa neuplatní na súdne spory, ktoré tak ako vo veci samej, boli začaté pred 10. januárom 2015.⁸ Normy súdnej právomoci uvedené v článku 2 ods. 1, v článku 22 bode 4 a v článku 71 nariadenia č. 44/2001 boli prevzaté do článku 4 ods. 1, článku 24 bodu 4 a do článku 71 nariadenia č. 1215/2012 s niekoľkými úpravami, ktoré nemajú vplyv na celkový obsah týchto prvých ustanovení.⁹ Nariadenie (EÚ) č. 542/2014¹⁰ zmenilo významnejšie posledné uvedené nariadenie, keď doplnilo články 71a až 71d na účely úpravy existujúcich väzieb¹¹ medzi týmto nariadením a dohodou o Jednotnom patentovom súde¹², ako aj Zmluvou o Súdnom dvore Beneluxu¹³.

B – DBDV

11. DBDV podľa svojho článku 5.2 zrušil od 1. septembra 2006 jednak Dohovor štátov Beneluxu v oblasti ochranných známk výrobkov podpísaný v Bruseli 19. marca 1962¹⁴, ku ktorému bol pripojený Jednotný zákon štátov Beneluxu o ochranných známkach¹⁵, a jednak Dohovor štátov Beneluxu v oblasti priemyselných vzorov podpísaný v Bruseli 25. októbra 1966¹⁶, ku ktorému bol pripojený Jednotný zákon štátov Beneluxu o priemyselných vzoroch.¹⁷

12. Cieľmi DBDV sú podľa jeho preambuly najmä:

- „nahradiť dohovory, jednotné zákony a pozmeňujúce protokoly o ochranných známkach a priemyselných vzoroch v štátoch Beneluxu jediným dohovorom upravujúcim systematicky a transparentne súčasne ochranné známky a práva k priemyselným vzorom“;

6 — Článok 71 nariadenia č. 44/2001 nahrádza článok 57 Bruselského dohovoru s jedným významným rozdielom v znení (pozri bod 25 týchto návrhov).

7 — Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1).

8 — Časová pôsobnosť nariadenia č. 1215/2012 je definovaná v jeho článku 66.

9 — V tejto súvislosti len poznamenávam, že článok 24 bod 4 nariadenia č. 1215/2012 spresňuje, že toto ustanovenie sa uplatní bez ohľadu na skutočnosť, či otázka, ktorej sa týka, bude vznesená prostredníctvom žaloby alebo námietky (podľa rozsudkov z 13. júla 2006, GAT, C-4/03, EU:C:2006:457, bod 31, ako aj Roche Nederland a i., C-539/03, EU:C:2006:458, bod 40) a že jeho článok 71 nahrádza generický pojem „jurisdiction“ pojmom „tribunal“, ktorý bol uvedený v článku 71 nariadenia č. 44/2001 okrem iného vo francúzskom znení týchto nariadení.

10 — Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z 15. mája 2014, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1215/2012, pokiaľ ide o pravidlá, ktoré sa majú uplatniť s ohľadom na Jednotný patentový súd a Súdny dvor Beneluxu (Ú. v. EÚ L 163, 2014, s. 1), ktoré sa uplatní od 10. januára 2015 podľa jeho článku 2.

11 — Pozri odôvodnenia 1 až 4 nariadenia č. 542/2014. Predovšetkým článok 71a vložený posledným uvedeným stanovuje, že „súd[y] spoločn[é] pre viacero členských štátov“, ktoré sú tvorené Jednotným patentovým súdom a Súdnym dvorom Beneluxu, sú považované za „súdy“ v zmysle nariadenia č. 1215/2012.

12 — Táto dohoda podpísaná 19. februára 2013 (Ú. v. EÚ C 175, 2013, s. 1), nadobudla účinnosť po jej ratifikácii trinástimi členskými štátmi za podmienok uvedených v jej článku 89 ods. 1.

13 — Zmluva o vytvorení a o štatúte Súdneho dvora Beneluxu, podpísaná v Bruseli 31. marca 1965 Belgickým kráľovstvom, Luxemburským veľkovoľvodstvom a Holandským kráľovstvom, ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 1974. Tieto tri štáty podpísali 15. októbra 2012 protokol o zmene tejto zmluvy na účely prevedenia právomocí na Súdny dvor Beneluxu v špecifických oblastiach spadajúcich do pôsobnosti nariadenia č. 1215/2012.

14 — Ďalej len „DBOZ“, účinnosť od 1. júla 1969.

15 — Ďalej len „ZBOZ“, účinnosť od 1. januára 1971.

16 — Ďalej len „DBPV“, účinnosť od 1. januára 1974.

17 — Ďalej len „ZBPV“, účinnosť od 1. januára 1975.

- „stanoviť rýchle a účinné postupy... na prispôsobenie právnej úpravy Beneluxu právnej úprave Spoločenstva a už ratifikovaným medzinárodným zmluvám tromi Vysokými zmluvnými stranami“ a
- „nahradiť Úrad pre ochranné známky štátov Beneluxu a Úrad pre priemyselné vzory štátov Beneluxu (ochranné známky a vzory) vykonávajúce svoju úlohu prostredníctvom rozhodovacích a výkonných orgánov majúcich vlastné a doplnkové právomoci“¹⁸.

13. Článok 4.6 DBDV, nazvaný „Miestna príslušnosť“, ktorý v podstate prevzal článok 37 ZBOZ¹⁹ a článok 29 ZBPV²⁰, uvádza vo veci sporov medzi fyzickými a právnickými osobami²¹:

„1. Okrem prípadu výslovne odlišnej dohody sa riadi miestna príslušnosť súdu v oblasti ochranných znáмок podľa bydliska žalovaného alebo podľa miesta, kde sporný záväzok vznikol alebo kde sa plnil alebo sa má plniť. Samotné miesto podania zápisu ochrannej známky v nijakom prípade nemožno považovať za základ pre určenie príslušnosti.

2. Ak vyššie uvedené kritériá nepostačujú na určenie miestnej príslušnosti, žiadateľ sa môže obrátiť na súd svojho bydliska alebo pobytu alebo, ak nemá bydlisko alebo pobyt na území štátov Beneluxu, na súd podľa svojho výberu, a to buď v Bruseli, Haagu alebo v Luxemburgu,

3. Súdny uplatnia pravidlá upravené v ods. 1 a 2 aj bez návrhu a výslovne určia svoju príslušnosť.

...“

III – Spor vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie pred Súdny dvorom

14. Spoločnosť Brite Strike Technologies SA, ktorej sídlo je v Luxemburgu (Luxembursko), prihlásila 4. februára 2010 slovné označenie „Brite Strike“ na účely jeho zapísania ako ochrannej známky Beneluxu na ÚBDV, ktorý má sídlo v Haagu.

15. Brite Strike Technologies Inc., americká spoločnosť, ktorej výrobky boli distribuované najmä prostredníctvom spoločnosti Brite Strike Technologies SA, podala 21. septembra 2012 žalobu proti spoločnosti uvedenej ako poslednej na Rechtbank Den Haag (súd v Haagu) na účely vyhlásenia neplatnosti tejto ochrannej známky na základe článkov 2.4²² a 2.28²³ DBDV, pričom tvrdila, že žalovaná ju zaregistrovala v zlej viere, čím porušila práva, ktoré jej náležali ako prvej známej užívateľke dotknutého označenia na území Beneluxu.

18 — Podľa článkov 1.2, 1.3 a 1.5 DBDV má táto organizácia sídlo v Haagu a je zložená z rôznych orgánov, ktoré jej umožňujú plniť úlohy, ktoré sú jej zverené podľa tohto dohovoru, vrátane „Úradu štátov Beneluxu pre duševné vlastníctvo (ochranné známky a vzory)“ (ďalej len „ÚBDV“).

19 — Komentár DBOZ a ZBOZ vypracovaný spoločne belgickou, luxemburskou a holandskou vládou, bol uverejnený v *Tractatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden*, 1962, č. 58 (pozri s. 75 a nasl., pokiaľ ide o článok 37 ZBOZ). Francúzska verzia tejto dôvodovej správy sa nachádza na internetovej stránke ÚBDV (https://www.boip.int/wps/portal/site/juridical/regulations/oldregulations/!ut/p/a/0/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfGjzOKdg5w8HZ0MHQ0s_IKNDXdfX1DHL1CDYO9DFSD04r0C71dFQHd_Xc9/).

20 — Dôvodová správa k článku 29 ZBPV, ktorá preberá v podstate dôvodovú správu týkajúcu sa článku 37 ZBOZ, sa nachádza tiež na internetovej adrese uvedenej v poznámke pod čiarou 19 týchto návrhov.

21 — Prípady, ako je spor vo veci samej, musí byť odlišný od žalôb podaných priamo proti rozhodnutiu ÚBDV týkajúceho sa zaregistrovania ochrannej známky Beneluxu, pre ktoré sú stanovené špecifické pravidlá v DBDV (pozri články 2.12, 2.17 a 4.2).

22 — Podľa článku 2.4, *ab initio* a písm. f) DBDV „Právo ochrannej známky sa nenadobudne: ... f) zápisom ochrannej známky [Beneluxu], ktorá bola prihlásená v zlej viere, najmä 1. podanie uskutočnené s vedomím alebo s neospravedliteľnou neznalosťou bežného užívania v dobrej viere za posledné tri roky na území Beneluxu podobnej ochrannej známky pre obdobnú výrobu alebo služby tretími osobami bez ich súhlasu ...“.

23 — Článok 2.28 ods. 3 *ab initio* a písm. b) DBDV uvádza, že „ak sa tretia osoba ... uvedená v článku 2.4 písm. f)... stane účastníkom konania, môže každý dotknutý účastník podať návrh na vyhlásenie neplatnosti:... b) zápisu, ktorým nebolo priznané právo k ochrannej známke podľa článku 2.4 písm. f)... musí byť namietaná v lehote päť rokov odo dňa zápisu...“.

16. Brite Strike Technologies SA vznesla námietku miestnej nepríslušnosti, pričom uviedla, že žaloba mala byť podaná v Luxemburgu, kde sa nachádza jej prevádzkareň, lebo je žalovanou, a nie v Haagu, kde bola predmetná ochranná známka zaregistrovaná.

17. Podľa vnútroštátneho súdu je vhodné na účely rozhodnutia o tejto procesnej námietke určiť, či pravidlo na určenie príslušnosti uvedené v článku 4.6 DBDV, z ktorého vyplýva, že tento súd nie je príslušný na rozhodovanie o tomto spore²⁴, musí mať prednosť pred pravidlom na určenie právomoci uvedeným v článku 22 bode 4 nariadenia č. 44/2001, ktorý mu naopak umožní vyhlásiť sa za príslušný súd.

18. V tejto súvislosti Rechtbank Den Haag (súd v Haagu) cituje rozsudok Gerechtshof Den Haag (Odvolací súd v Haagu) z 26. novembra 2013²⁵, v ktorom tento súd rozhodol, že normy súdnej právomoci uvedené v nariadení č. 44/2001 majú mať prednosť pred pravidlami uvedenými v DBDV z dôvodu, že „hoci je tento dohovor obsahovo pokračovaním skoršej právnej úpravy Beneluxu a dotknuté ustanovenia o príslušnosti sú identické“, tento dohovor „však pochádza z obdobia po nadobudnutí účinnosti [uvedeného] nariadenia“, „takže sa na jeho článok 4.6 Dohovoru štátov Beneluxu nepozera ako na špeciálne ustanovenie v zmysle článku 71 [tohto nariadenia]“²⁶.

19. Vnútroštátny súd sa však domnieva, že existuje neistota týkajúca sa významu tohto článku 71, ako aj týkajúca sa spôsobov, podľa ktorých sa článok 22 bod 4 nariadenia č. 44/2001 musí prípadne uplatniť v rámci sporu, akým je spor vo veci samej týkajúci sa platnosti ochrannej známky Beneluxu.

20. Za týchto okolností Rechtbank Den Haag (súd v Haagu) rozhodnutím z 13. mája 2015 doručeným Súdnemu dvoru 20. mája 2015 rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa DBDV [z dôvodov uvedených v bodoch 28 až 34 rozsudku Gerechtshof Den Haag [Odvolací súd v Haagu] z 26. novembra 2013 a z iných dôvodov] považovať za neskorší dohovor, takže jeho článok 4.6 neplatí ako špeciálne ustanovenie v zmysle článku 71 [nariadenia č. 44/2001]?

V prípade kladnej odpovede na túto otázku:

2. Vyplýva z článku 22 bodu 4 [nariadenia č. 44/2001], že medzinárodnú právomoc rozhodnúť vo veci majú tak belgické, ako aj holandské a luxemburské súdy?

3. Ak to tak nie je: Ako sa má v prípade, o aký ide v tejto veci, určiť, či majú medzinárodnú právomoc belgické, holandské alebo luxemburské súdy? Možno pri tomto (bližšom) určení medzinárodnej právomoci (predsa len) uplatniť článok 4.6 DBDV?“

21. Písomné pripomienky predložila výlučne Európska komisia. Pojednávanie s ústnymi prednesmi sa neuskutočnilo.

24 — Vnútroštátny súd tvrdí, že žalovaná vo veci samej nemá sídlo v Holandsku a nie je tu ani záväzok, ktorý by mal byť alebo musí byť splnený v Holandsku.

25 — Rozsudok H&M AB a i./G-Star (ECLI:NL:GHDHA:2013:4466), prístupný na tejto internetovej adrese: <http://deepink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:GHDHA:2013:4466>.

26 — Vnútroštátny súd spresňuje, že názor Gerechtshof Den Haag (Odvolací súd v Haagu) z roku 2013 „nadväzuje na článok, ktorý bol uverejnený k tej istej problematike“, teda: Schaafsma, S. J.: Samenloop van EEX en BVIE. In: *Intellectuele eigendom & reclamerecht (IER)*, 2012, s. 593 a nasl., špeciálne bod 8. Zdá sa mi, že autor tohto článku bol jedným z členov kolégia, ktoré vydalo predmetný rozsudok.

IV – Analýza

A – O výklade článku 71 nariadenia č. 44/2001

1. O predmete prvej prejudiciálnej otázky

22. Svojou prvou prejudiciálnou otázkou vnútroštátny súd v podstate vyzýva Súdny dvor, aby definoval vzťahy medzi ustanoveniami o príslušnosti uvedenými v článku 4.6 DBDV a normami právomoci uvedenými v nariadení č. 44/2001 vzhľadom na článok 71 tohto nariadenia, ak nastane situácia, že sa pôsobnosť týchto dvoch právnych predpisov, ktoré sa úplne neprekrývajú, zhoduje na úrovni územnej, časovej a vecnej pôsobnosti.

23. Vzhľadom na to, že spor vo veci samej sa týka platnosti ochrannej známky Beneluxu, je článok 22 bod 4 nariadenia č. 44/2001 ustanovením, ktoré vnútroštátny súd obzvlášť uvažuje uplatniť v prejednávanej príhode na založenie svojej vlastnej príslušnosti, pričom uvádza, že súdy iného členského štátu by mohli byť príslušné, ak by sa naopak uplatnil článok 4.6 DBDV. Svoju prvú otázku však formuloval tak, že táto zahŕňa všetky ustanovenia nariadenia č. 44/2001. Domnievam sa tiež, že problematika interakcie medzi dvomi medzinárodnými právnymi predpismi nevystáva len z pohľadu článku 22 bodu 4. Je možné, že v odlišných prípadoch budú iné normy právomoci uvedené v tomto nariadení v kolízii s pravidlami podľa článku 4.6 DBDV v súdnom konaní týkajúcom sa ochranných známok a priemyselných vzorov.²⁷ Je teda vhodné zohľadniť túto možnosť v rámci preskúmania prvej položenej otázky v prejednávanej veci a poskytnúť na ňu odpoveď, ktorá bude mať všeobecnú platnosť.

24. Článok 71 nariadenia č. 44/2001 má za cieľ vyhradiť uplatnenie pravidiel na určenie právomoci uvedených v dohovorech uzavretých členskými štátmi, medzi sebou alebo s tretími štátmi, ktoré sa týkajú „špecifických vecí“²⁸. Vecná pôsobnosť DBDV má špeciálnu povahu vo vzťahu k uvedenému nariadeniu. V tejto súvislosti spresňujem, že na rozdiel od toho, aký dojem môže vyvolať skrátené znenie jeho názvu, nepokrýva DBDV všetky práva duševného vlastníctva, ale obmedzuje sa na „ochranné známky a priemyselné vzory“²⁹. Nariadenie č. 44/2001 a najmä jeho článok 22 bod 4 zahŕňa širšie spektrum práv duševného vlastníctva.³⁰ Z výhrady uvedenej v článku 71 musí normálne vyplývať, že vo vzťahu k sporu vo veci samej sa uplatňujú normy právomoci uvedené v článku 4.6 DBDV a nie pravidlá uvedené v článku 22 bode 4 tohto nariadenia.

25. Súdny dvor však vykladal znenie tohto článku 71 v tom zmysle, že „pravidlá týkajúce sa súdnej právomoci... stanovené osobitnými dohovormi, ktorých zmluvnými stranami už členské štáty boli v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, majú v zásade za následok neuplatnenie ustanovení tohto nariadenia týkajúcich sa rovnakej otázky“, keďže spor spadá do pôsobnosti takéhoto

27 — Všeobecné pravidlá nariadenia č. 44/2001 sa uplatnia i na iné konania, ako na konania „týkajúce sa registrácie alebo platnosti“ práv duševného vlastníctva uvedené v článku 22 bode 4 (pozri v tejto veci článok 16 ods. 4 Bruselského dohovoru zodpovedajúci ustanoveniu uvedenému ako posledné, rozsudok z 15. novembra 1983, Duijnste, 288/82, EU:C:1983:326, bod 23 a nasl.). Tiež na konanie o porušení práv z ochrannej známky Beneluxu by sa mohol vzťahovať článok 4.6 DBDV, ako aj článok 5 ods. 3 tohto nariadenia, ktorý sa uplatní vo veciach nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu – ako to bol prípad vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Gerechtshof Den Haag (Odvolací súd v Haagu), ktorý je uvedený vo vnútroštátnom rozhodnutí, pozri bod 18 týchto návrhov – alebo článok 31 uvedeného nariadenia týkajúci sa predbežných opatrení (pozri rozsudok z 12. júla 2012, Solvay, C-616/10, EU:C:2012:445, bod 31 a nasl.).

28 — Spresňujem, že na rozdiel od článku 71, ktorý zachováva účinok „dohovorov, ktorých zmluvnými stranami sú členské štáty, a ktoré upravujú právomoc alebo uznávanie a výkon rozsudkov v špecifických veciach“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát), článok 69 nariadenia č. 44/2001 stanovuje, že toto nariadenie nahrádza dohovory uzavreté medzi členskými štátmi, ktoré upravujú tie isté otázky, ale ktoré majú všeobecnú povahu. Navyše, aj v prípade špeciálneho dohovoru sa normy uvedené v tomto nariadení musia uplatniť na všetky otázky právomoci, ktoré nie sú pokryté týmto dohovorom (pozri v tejto veci článok 57 Bruselského dohovoru, ktorý zodpovedá článku 71 tohto nariadenia, rozsudok zo 6. decembra 1994, Tatry, C-406/92, EU:C:1994:400, body 25 a 27).

29 — Pozri bod 3, ako aj bod 11 a nasl. týchto návrhov.

30 — Uvedený článok 22 bod 4 sa týka súčasne „patentov, ochranných známok, priemyselných vzorov alebo iných práv, ktoré sa musia registrovať“. Posledná uvedená formulácia zahŕňa najmä ochranu nových odrôd rastlín (pozri JENARD, P.: Rapport sur la convention du 27 septembre 1968 concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, Ú. v. ES C 59, 1979, s. 36, ďalej len „Jenardova správa“).

dohovoru.³¹ Súdny dvor založil svoj reštriktívny výklad na konštatovaní, že na rozdiel od tohto článku 71, ktorý používa pojem „sú zmluvnými stranami“, článok 57 Bruselského dohovoru, z ktorého tento článok vychádza, používa formuláciu „sú alebo sa stanú zmluvnými stranami“ [*neoficiálny preklad*] a spresnil tak, že tento dohovor nebráni, na rozdiel od nariadenia č. 44/2001, uplatneniu iných noriem súdnej právomoci, ku ktorým sa zmluvné štáty môžu zaviazat', *aj v budúcnosti*, uzavretím špeciálnych dohovorov.³²

26. Rechtbank Den Haag (súd v Haagu) sa pýta Súdneho dvora na spôsob, akým sa majú použiť tieto zásady vzájomných vzťahov v prejednávacom prípade, keďže DBDV bol istotne uzavretý po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 44/2001³³, ale jeho cieľom bolo hlavne zlúčiť dva dohovory v Beneluxe, ktoré boli uzavreté pred týmto dátumom.³⁴ Inými slovami žiada, aby DBDV bol považovaný za „neskorší“ dohovor voči tomuto nariadeniu, z čoho podľa neho vyplýva, že, ako sa domnieval *Gerechthof Den Haag* (Odvolací súd v Haagu) v inej veci³⁵, v spore vo veci samej sa musia použiť ustanovenia nástroja uvedeného ako posledný a nie ustanovenia dohovoru.

27. Komisia navrhuje odpovedať na prvú prejudiciálnu otázku tak, že z dôvodu nadobudnutia jeho účinnosti nespadá DBDV do pôsobnosti *ratione temporis* výhrady uvedenej v článku 71 nariadenia č. 44/2001 a že preto pravidlá na určenie príslušnosti uvedené v článku 4.6 tohto dohovoru nemôžu mať prednosť pred pravidlami podľa tohto nariadenia. Domnievam sa, že aj keď DBDV je formálne neskoršia ako nariadenie č. 44/2001, pravidlá na určenie zvláštny právomoci, ktoré obsahuje, sú podstatne skoršie ako pravidlá uvedené v tomto nariadení, a teda musia mať pred nimi prednosť z nasledujúcich dôvodov.

2. O uplatnení ustanovení článku 71 nariadenia č. 44/2001 vo vzťahu k pravidlám na určenie právomoci stanovenými DBDV

a) O rozsahu zásady prednosti skorších zvláštnych dohovorov uvedených v článku 71 nariadenia č. 44/2001

28. Odôvodnenie 25 nariadenia č. 44/2001 uvádza, že prednosť priznaná článkom 71 tohto nariadenia zvláštnym dohovorom je odôvodnená „úctou voči medzinárodným záväzkom, ktoré členské štáty prijali“. Ako to uvádza Komisia, hlavný záujem vyjadrený v tomto odôvodnení odkazuje hlavne na dohody uzavreté s tretími štátmi.³⁶ Nie je však sporné, že výhrada formulovaná podľa tohto článku 71 pokrýva tiež dohovory uzavreté výlučne medzi členskými štátmi, ako je to v prípade dohovorov štátov Beneluxu.

31 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát. Pozri rozsudok zo 4. mája 2010, *TNT Express Nederland* (C-533/08, EU:C:2010:243, body 45 až 48), ako aj rozsudok zo 4. septembra 2014, *Nickel & Goeldner Spedition* (C-157/13, EU:C:2014:2145, bod 37).

32 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát. Rozsudok zo 4. mája 2010, *TNT Express Nederland* (C-533/08, EU:C:2010:243, body 37 a 38).

33 — Pripomínam, že DBDV nadobudol účinnosť 1. septembra 2006, teda po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 44/2001, ktoré v súlade so svojím článkom 76 nadobudlo účinnosť 1. marca 2002 pre tri členské štáty, ktoré tvoria Benelux.

34 — Pozri bod 11 týchto návrhov.

35 — Pozri bod 18 týchto návrhov.

36 — *Jenardova správa* (c. d., s. 60) uvádza vo veci článku 57 Bruselského dohovoru zodpovedajúceho článku 71, že „les États membres de la Communauté, en adoptant ces accords en matière spéciale, avaient la plupart du temps, contracté des obligations envers des États tiers et qu'il ne leur appartient pas de les modifier sans le consentement de ces États“ (členské štáty Spoločenstva tým, že prijali dohody v špecifickej oblasti, prijali väčšinou záväzky voči tretím štátom a neprislúcha im ich meniť bez súhlasu týchto štátov).

29. V tejto súvislosti zdôrazňujem, že na rozdiel od viacerých ďalších nariadení, ktoré sa tiež týkajú súdnej spolupráce v občianskych veciach, nariadenie č. 44/2001 neobsahuje ustanovenie, podľa ktorého „má však medzi členskými štátmi prednosť pred dohovormi uzavretými výlučne medzi dvomi alebo viacerými z nich, v rozsahu, v ktorom sa týkajú otázok upravených [týmto] nariadením“³⁷, teda formuláciu, ktorá vedie k vylúčeniu dohôd medzi členskými štátmi – na rozdiel od dohôd uzavretých s tretími štátmi – aj keď sú súčasne vo vzťahu k dotknutému nariadeniu špeciálne a skoršie.

30. Táto zvláštnosť nariadenia č. 44/2001 je o to významnejšia, že toto nariadenie bolo v roku 2012 celkovo prepracované a že napriek praktickým ťažkostiam týkajúcim sa posúdenia rozsahu tohto článku 71³⁸, normotvorca Únie nezmenil jeho obsah.³⁹ Článok 71 nariadenia č. 1215/2012, ktorý nahradil nariadenie č. 44/2001, bol významne doplnený nariadením č. 542/2014⁴⁰, ale bez toho, aby tým bola obmedzená zásada, podľa ktorej normy súdnej právomoci stanovené zvláštnymi dohovormi, aj keď uzavretými výlučne medzi členskými štátmi, umožňujú odchýliť sa od pravidiel, ktoré sú naďalej upravené v nariadení č. 1215/2012.

31. Druhým cieľom sledovaným článkom 71 nariadenia č. 44/2001, ktorý musí podľa môjho názoru hrať hlavnú rolu v prejednávanej veci, je riadne zohľadnenie skutočnosti, že pravidlá na určenie právomoci uvedené v špecifických dohovoroch boli prijaté so zreteľom na špecifickosti oblastí, ktorých sa týkajú, a že tieto pravidlá prinášajú úžitok, ktorý je potrebné zachovať.⁴¹ To sa predovšetkým týka pravidiel na určenie právomoci týkajúcich sa duševného vlastníctva uvedených v medzinárodných dohovoroch, ktoré autori tohto nariadenia neuvažovali vylúčiť.⁴²

32. Z vyššie uvedeného vyvodzujem, že článok 71 nariadenia č. 44/2001 bol koncipovaný tak, aby zachoval uplatnenie pravidiel na určenie právomoci uvedených v týchto dohovoroch špeciálnej povahy uzavretých členskými štátmi pred nadobudnutím jeho účinnosti v prípade, ak je obsah týchto pravidiel lepšie prispôbený dotknutej oblasti a ak v súlade s judikatúrou Súdného dvora sú v súlade so zásadami upravujúcimi súdnu spoluprácu v občianskych a obchodných veciach v rámci Únie.⁴³ Domnievam sa, že tento ústretový prístup musí byť predovšetkým vzhľadom na jeho obsah uplatňovaný vo vzťahu k článku 4.6 DBDV.

37 — Pozri najmä článok 28 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II) (Ú. v. EÚ L 199, 2007, s. 40); článok 25 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) (Ú. v. EÚ L 177, 2008, s. 6), ako aj odôvodnenie 73, *in fine*, a článok 75 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve (Ú. v. EÚ L 201, 2012, s. 107). Pozri predchádzajúce obdobné znenie článku 49 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní (Ú. v. ES L 160, 2000, s. 1; Mim. vyd. 19/001, s. 191) a článku 59 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, 2003, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 243).

38 — Pozri HESS, B., PFEIFFER, T., SCHLOSSER, P.: *Study JLS/C4/2005/03 – Report on the Application of Regulation Brussels I in the Member States*. Universität Ruprecht Karls, Heidelberg, 2007, s. 67 a nasl., špeciálne bod 145, ako aj následne po tejto štúdii, Správu Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru o uplatňovaní nariadenia č. 44/2001 z 21. apríla 2009 [KOM(2009) 174 v konečnom znení, bod 3.8.1].

39 — Okrem menšej opravy (pozri poznámku pod čiarou 9 týchto návrhov).

40 — Pozri bod 10 týchto návrhov.

41 — Pozri rozsudok zo 4. mája 2010, TNT Express Nederland (C-533/08, EU:C:2010:243, bod 48 a citovanú judikatúru), ako aj Jenardovu správu (c. d., s. 60), ktorý zdôrazňuje, že „pravidlá pre príslušnosť stanovené v týchto dohodách sú určované úvahami týkajúcimi sa daných oblastí“. Okrem toho počas prípravných prác na nariadení č. 44/2001 v spoločnom vyhlásení týkajúcom sa „článkov 71 a 72, ako aj vyjednávani v rámci Haagskej konferencie o medzinárodnom práve súkromnom“, Rada Európskej únie a Komisia uviedli, že „compte tenu de l'utilité que peut parfois revêtir l'élaboration de règles spécifiques pour les matières particulières, le Conseil et la Commission porteront une attention particulière à la possibilité d'engager des négociations en vue de la conclusion d'accords internationaux dans certains de ces domaines“ (vzhľadom na prínos, ktorý niekedy môže mať vypracovanie špecifických pravidiel pre konkrétne oblasti, venuje Rada a Komisia zvláštnu pozornosť možnosti začať vyjednávania na účely uzavretia medzinárodných dohôd v niektorých z týchto oblastí) (pozri poznámku generálneho sekretariátu Rady zo 14. decembra 2000, dokument č. 14139/00, JUSTCIV 137, príloha I, s. 3, bod 2).

42 — Návrh Komisie nariadenia (ES) Rady o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach zo 14. júla 1999 – ktorý viedol k prijatiu nariadenia č. 44/2001, citoval výslovne medzi špeciálnymi dohovormi, ktoré by sa mali ďalej uplatňovať a ktorých zoznam bol pôvodne uvedený v článku 63, Mnichovský dohovor o európskom patente, tiež uvedený v článku 22 bode 4 tohto návrhu [KOM(1999) 348 v konečnom znení, s. 42 a 58].

43 — V tomto poslednom ohľade pozri judikatúru, ktorá bude uvedená v bode 37 týchto návrhov.

b) O prevzatí pravidiel na určenie právomoci uvedených v zvláštnych dohovoroch pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 44/2001 do DBDV

33. Vnútroštátny súd, ako aj Komisia uvádzajú, že DBDV nahradil dohovory, ktoré boli v troch členských štátoch tvoriacich Benelux platné od roku 1971 pre ochranné známky a od roku 1975 pre priemyselné vzory bez toho, aby priniesol významné zmeny, pokiaľ ide o ich obsah. Predovšetkým článok 4.6 DBDV, ktorý je jediným relevantným ustanovením v prejednávanej veci,⁴⁴ doslovne preberá pravidlá na určenie príslušnosti, ktoré sú uvedené v predchádzajúcich právnych predpisoch, pričom prináša jednoducho terminologickú úpravu nevyhnutnú z dôvodu, že nové znenie sa týka súčasne ochranných známok a priemyselných vzorov.⁴⁵

34. Komisia tvrdí, že pre odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku nie je relevantné, že ustanovenia DBDV sú podobné s ustanoveniami dohovorov štátov Beneluxu, ktoré nahradil. Naopak zastávam názor, že je podstatné zohľadniť skutočnosť, že prijatím článku 4.6 tri členské štáty DBDV len zachovali obsah špeciálnych ustanovení, ktoré sa už uplatňovali pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 44/2001 bez toho, aby boli nejako významne zmenené.

35. Keďže jedným z cieľov článku 71 nariadenia č. 44/2001 je umožniť uplatnenie pravidiel, ktoré sú lepšie prispôbené špecifickosti dotknutej oblasti,⁴⁶ zdá sa mi, že táto úvaha odôvodňuje prednosť pravidiel na určenie príslušnosti prevzatých do článku 4.6 DBDV pred pravidlami stanovenými v tomto nariadení. Ako to Komisia uznáva, DBDV sa týka hlavne stanovenia špecifických pravidiel, ktoré zohľadňujú zvláštnosti ochrannej známky Beneluxu, teda jedinečnej ochrannej známky, ktorá nie je rozdelená medzi dotyčné členské štáty, ani obzvlášť spojená s niektorým z týchto štátov. Podľa môjho názoru sú sporom týkajúcim sa ochrannej známky Beneluxu lepšie prispôbené pravidlá na určenie príslušnosti prevzaté do článku 4.6 DBDV, sú než pravidlá na určenie právomoci stanovené nariadením č. 44/2001.

36. To platí tiež obzvlášť pre pravidlo uvedené v článku 22 bode 4 tohto nariadenia, ktoré na rozdiel od článku 4.6 DBDV nebolo vypracované pre spory, akým je spor vo veci samej. Neskôr sa vrátim k obmedzeniam prípadného uplatnenia tohto článku 22 bodu 4 na prejednaný spor, ale chcem tu uviesť základné dôvody tohto negatívneho záveru. V tejto súvislosti na jednej strane znenie tohto ustanovenia neumožňuje identifikovať priamo súd, ktorý je príslušný prejednávať spor tohto typu,⁴⁷ zatiaľ čo článok 4.6 DBDV uvádza sériu presnejších kritérií na určenie príslušnosti.⁴⁸ Na druhej strane tento článok uvedený ako posledný vylučuje – na rozdiel od článku 22 bodu 4 nariadenia č. 44/2001 – aby miesto prihlásenia alebo zápisu ochrannej známky bolo samo osebe kritériom na

44 — Keďže návrh na začatie prejudiciálneho konania sa v podstate týka vzťahu medzi pravidlami na učenie súdnej príslušnosti uvedenými v článku 4.6 DBDV a pravidlami stanovenými nariadením č. 44/2001, je vhodné podľa mňa zamerať analýzu na pravidlá tohto typu, teda nepreskúmať pravidlá hmotného práva uvedené v ostatných ustanoveniach tohto dohovoru. Pozri analogicky SCHLOSSER, P.: Rapport sur la convention relative à l'adhésion du Royaume de Danemark, de l'Irlande et du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord à la convention de Bruxelles, ainsi qu'au protocole concernant son interprétation par la Cour de justice, Ú. v. ES C 59, 1979, s. 139, bod 238 *in fine* (ďalej len „Schlosserova správa“).

45 — Pozri bod 11 a nasl. týchto návrhov.

46 — Pozri tiež bod 31 vyššie.

47 — Pozri bod 56 týchto návrhov.

48 — Podľa uvedeného článku 4.6 možno príslušnosť určiť na základe dohody o voľbe súdu; v prípade neexistencie takejto výslovnej dohody sa riadi miestna príslušnosť súdu podľa bydliska žalovaného alebo podľa miesta, kde sporný záväzok vznikol alebo sa má plniť (odsek 1); subsidiárne žalobca môže podať žalobu na súd v mieste svojho bydliska alebo pobytu, alebo ak nemá bydlisko alebo pobyt na území štátov Beneluxu, na súd podľa svojho výberu, a to buď v Bruseli, Haagu alebo Luxemburgu (odsek 2).

určenie právomoci, čím vylučuje sústredenie právomoci v štátoch Beneluxu.⁴⁹ Nakoniec uvádzam, že normotvorca Únie sám osebe zamýšľal prijať pravidlá na určenia právomoci odchyľujúce sa od nariadenia č. 44/2001, keď boli práva duševného vlastníctva takejto povahy, ktoré majú jednotný účinok vo viacerých členských štátoch, zavedené na úrovni Únie.⁵⁰

37. Okrem toho sa domnievam, že uplatnenie pravidiel na určenie príslušnosti stanovených v článku 4.6 DBDV v predjednanom prípade neporušuje vôbec, ba práve naopak, základné zásady, ktoré sú základom súdnej spolupráce medzi členskými štátmi v občianskych a obchodných veciach, ktorých dodržiavanie v tejto oblasti zaisťuje v prípade uplatnenia pravidiel obsiahnutých v medzinárodných dohovoroch zvláštnej povahy Súdny dvor.⁵¹ Vzhľadom na ich zvláštnu povahu najmä v tom, že určujú súd, ktorý je najvhodnejší na rozhodovanie o žalobe týkajúcej sa platnosti ochrannej známky Beneluxu presnejším a vyvázenejším spôsobom, než ktorý umožňuje článok 22 bod 4 nariadenia č. 44/2001⁵², pravidlá uvedené v článku 4.6 DBDV zodpovedajú podľa môjho názoru týmto zásadám, ktoré sú relevantné na určenie pravidiel príslušnosti.⁵³

38. Okrem toho nesúhlasím s tvrdením Komisie, podľa ktorého v prípade, ak Súdny dvor rozhodne, že článok 4.6 DBDV má prednosť pred konkurenčnými ustanoveniami nariadenia č. 44/2001, bolo by to v rozpore s pravidlom uvedeným v článku 3 ods. 2 ZFEÚ a spresneným v judikatúre Súdneho dvora, podľa ktorého členské štáty nemôžu uzatvárať medzi sebou dohovory, ktorými by mohli „byť dotknuté spoločné pravidlá“, akými sú pravidlá uvedené v nariadení č. 44/2001, „alebo pozmenený rozsah ich pôsobnosti“, lebo právomoc Únie je výlučná v tejto oblasti.⁵⁴ Je pravda, že Súdny dvor tiež uviedol vo veci dohovor uzavretého s tretími štátmi bez toho, aby sa obmedzil výlučne na tento prípad, že článok 71 ods. 1 tohto nariadenia „nedáva členským štátom možnosť zaviesť uzatvorením nových osobitných dohovorov alebo zmenou už platných dohovorov pravidlá, ktoré by mali prednosť pred pravidlami nariadenia č. 44/2001“⁵⁵.

39. Domnievam sa však, že keďže pravidlá na určenie príslušnosti uvedené v článku 4.6 DBDV sa obmedzujú na prevzatie ustanovení DBOZ a DBPV, ktoré existovali pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 44/2001, keď boli zlúčené tieto dva texty, nemožno sa ani domnievať, že prijatie DBDV môže ovplyvniť ustanovenia tohto nariadenia alebo pozmeniť jeho rozsah, ani že DBDV predstavuje „nový zvláštny dohovor“ alebo dohovor prinášajúci „zmenu už platných dohovorov“ v zmysle už citovanej judikatúry.

49 — Pozri článok 4.6 poslednú vetu odseku 1 DBDV. Z dôvodovej správy k článku 37 ZBOZ (c. d.) vyplýva, že autori pravidiel na určenie príslušnosti tam uvedených, prevzatých do článku 4.6 DBDV, mali za cieľ medzi iným „neuprednostniť súd žiadnej zo zmluvných krajín“ a „zabrániť prílišnému rozšíreniu príslušnosti súdu miesta, kde sa bude nachádzať Úrad štátov Beneluxu pre ochranné známky“, ktorý bol nahradený Organizáciou štátov Beneluxu v oblasti duševného vlastníctva podľa článku 5.1 DBDV. Zdá sa mi, že toto zamietnutie centralizácie príslušnosti v jedinom štáte je odpoveďou na chválhodné obavy zabezpečiť spravodlivé rozdelenie sporných vecí medzi vnútroštátnymi súdmi, ako aj zaručiť rovnaké jazykové zaobchádzanie s osobami podliehajúcimi súdnej právomoci, pričom sa spresnilo, že v rámci regionálnej únie, kde sa používa tak holandčina, ako aj francúzština, sa mi zdá vhodné nenechať prevládnuť jeden z úradných jazykov na úkor druhého.

50 — V tejto súvislosti pozri bod 58 a nasl. týchto návrhov.

51 — Pozri rozsudok zo 4. septembra 2014, Nickel & Goeldner Spedition (C-157/13, EU:C:2014:2145, bod 38 a citovaná judikatúra). V tejto judikatúre týkajúcej sa dohovoru uzavretého s tretími štátmi – teda Dohovoru o prepravnej zmluve v medzinárodnej nákladnej doprave (tzv. „CMR“), podpísaného v Ženeve 19. mája 1956 – Súdny dvor uvádza najmä „zásady uvedené v odôvodneniach 6, 11, 12 a 15 až 17 nariadenia č. 44/2001 týkajúce sa voľného pohybu rozhodnutí v občianskej a obchodnej oblasti, predvídateľnosti príslušných súdov, a teda právnej istoty pre osoby podliehajúcej súdnej právomoci, riadneho výkonu spravodlivosti, maximálne zníženie rizika súbežných konaní, ako aj vzájomnej dôvery vo výkon spravodlivosti v rámci Únie“.

52 — Pozri tiež body 36, 56 a 60 týchto návrhov.

53 — Teda, že pravidlá na určenie príslušnosti stanovené v článku 4.6 predstavujú vysokú úroveň predvídateľnosti, uľahčujú riadny výkon spravodlivosti a umožňujú znížiť riziko súbežných konaní, keďže medzi zásadami uvedenými v poznámke pod čiarou 51 týchto návrhov odkazujú zásady týkajúce sa voľného pohybu rozhodnutí a vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi na uznávanie a výkon rozhodnutí (pozri rozsudok zo 4. mája 2010, TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, body 53 a 54).

54 — V tejto veci Komisia odkazuje na stanovisko 1/03, zo 7. februára 2006 (EU:C:2006:81), ako aj na rozsudok z 27. novembra 2012, Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756, body 100 a 101). Pozri tiež stanovisko 1/13, zo 14. októbra 2014 (EU:C:2014:2303, body 71 a nasl.), kde sú vyznačené znaky tejto výlučnej právomoci Únie.

55 — Rozsudok zo 4. mája 2010, TNT Express Nederland (C-533/08, EU:C:2010:243, bod 38) uvádzajúci, že „toto konštatovanie je potvrdené judikatúrou, podľa ktorej po zavedení spoločných pravidiel už členské štáty nemajú právo uzatvárať medzinárodné zmluvy, ktoré by sa dotýkali týchto pravidiel [pozri najmä rozsudky z 31. marca 1971, Komisia/Rada, nazvaný ‚AETR‘ (22/70, EU:C:1971:32, body 17 až 19), a z 5. novembra 2002, Komisia/Dánsko, nazvaný ‚otvorené nebo‘ (C-467/98, EU:C:2002:625, bod 77)]“.

40. V tomto zvláštnom kontexte, kde dva dohovory štátov Beneluxu predchádzajúce nariadeniu č. 44/2001 boli predmetom obyčajného prepracovania v rámci iného dohovoru štátov Beneluxu, ktorý bol podpísaný a ratifikovaný po tomto nariadení, zásada prednosti zvláštnych dohovorov, ktorá je uvedená v článku 71 tohto nariadenia, by podľa môjho názoru mala prevážiť nad úvahami smerujúcimi k uprednostňovaniu formy pred obsahom. Názor zastávaný Komisiou by viedol k pochybnému výsledku brániacemu členským štátom v jednoduchom uskutočnení formulačných alebo čisto formálnych zmien, ktoré sa musia podľa môjho názoru odlišovať od zmien podstatnej povahy, ktoré sú zakázané už citovanou judikatúrou.

41. Neformálny výklad článku 71 nariadenia č. 44/2001, ktorý navrhujem, je podľa môjho názoru posilnený všeobecnejšími úvahami založenými na primárnom práve Únie. Z článku 350 ZFEÚ⁵⁶ vyplýva, že regionálne špecifické dohody, ktoré sú uzavreté v rámci Beneluxu, musia byť zachované, keďže umožňujú lepšie dosiahnuť ňou sledované ciele než ustanovenia práva Únie, a že sú nevyhnutné na zabezpečenie správneho fungovania režimu Beneluxu.⁵⁷ Zastávam ten názor, že v prejednávanej príhode bolo skutočne vhodné, dokonca nevyhnutné, aby tri štáty Beneluxu zachovali v článku 4.6 DBDV pravidlá na určenie špeciálnej príslušnosti, ktoré prijali skôr na účely zachovania harmonického a vyváženého fungovania režimu jednotnej ochrannej známky medzi nimi.⁵⁸ Toto stanovisko je založené na skutočnosti, že tento režim, ktorý úplne nahradil právnu úpravu uvedených štátov v danej oblasti,⁵⁹ nemá dnes rovnocennú náhradu v práve Únie⁶⁰ a uplatnenie ustanovení nariadenia č. 44/2001 neponúka v tomto špecifickom kontexte tak uspokojujúci výsledok ako uvedený článok 4.6.

42. Preto podľa mňa DBDV spadá pod kvalifikáciu dohovoru týkajúceho sa špecifickej oblasti, ktorého sú členské štáty zmluvnou stranou v zmysle článku 71 nariadenia č. 44/2001, a preto pravidlá na určenie súdnej príslušnosti uvedené v článku 4.6 tohto dohovoru musia mať prednosť pred pravidlami uvedenými v tomto nariadení v prípade, že sa ich rozsah pôsobnosti prekrýva. Navrhujem teda odpovedať na prvú prejudiciálnu otázku tak, že článok 71 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, ak cezhraničný spor spadá do pôsobnosti tohto nariadenia, ako aj do pôsobnosti DBDV, členský štát môže podľa odseku 1 uvedeného článku uplatniť pravidlá na určenie súdnej príslušnosti stanovené v článku 4.6 tohto dohovoru.

56 — Podľa uvedeného článku 350 ZFEÚ „ustanovenia zmlúv nebránia existencii ani vytváraniu regionálnych únií medzi Belgickom a Luxemburskom alebo medzi Belgickom, Luxemburskom a Holandskom, ak sa ciele týchto regionálnych únií nedosiahnu uplatňovaním zmlúv“.

57 — Pozri, pokiaľ ide o článok 233 EHS (teraz článok 350 ZFEÚ), najmä rozsudok z 11. augusta 1995, Roders a i. (C-367/93 až C-377/93, EU:C:1995:261, bod 40), v ktorom Súdny dvor *a contrario* uviedol, že členské štáty tvoriace Benelux by sa mohli dovoliavať tohto ustanovenia, aby sa vyhli povinnostiam, ktoré im prislúchajú na základe práva Spoločenstva, pokiaľ je to „nevyhnutné na riadne fungovanie režimu Beneluxu“; ako aj návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Tesauro vo veci Roders a i. (C-367/93 až C-377/93, EU:C:1995:11, bod 8 a citovaná judikatúra), pripomínajúce, že toto ustanovenie „má za cieľ zamedziť, aby uplatnenie práva Spoločenstva malo za následok rozpad regionálnej únie medzi tromi členskými štátmi alebo by bolo prekážkou jej rozvoja“.

58 — Pozri odôvodnenia v poznámke pod čiarou 49 týchto návrhov.

59 — V tejto súvislosti vnútroštátny súd spresňuje, že „právna úprava krajín Beneluxu nepozná vnútroštátne právo ochranných známok, ale výlučne právo ochranných známok Beneluxu, ktoré sa uplatňuje na celom území Beneluxu“.

60 — Ochranná známka Spoločenstva, teraz ochranná známka Európskej únie (pozri poznámku pod čiarou 80 týchto návrhov), poskytuje svojmu držiteľovi ochranu, ktorá je platná vo všetkých členských štátoch, ale na rozdiel od ochrannej známky Beneluxu, jej režim nenahradzuje postupy a pravidlá práva uplatniteľného na vnútroštátnej úrovni [pozri odôvodnenia 4 a 6 nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009 o ochrannej známke Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 78, 2009, s. 1)]. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/95/ES z 22. októbra 2008 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok (Ú. v. EÚ L 299, 2008, s. 25) síce uskutočnila harmonizáciu ochrannej známky, ale len čiastočnú (pozri jej odôvodnenie 4 a nasl.).

B – O výklade článku 22 bodu 4 nariadenia č. 44/2001

1. O predmete druhej a tretej prejudiciálnej otázky

43. Druhá a tretia prejudiciálna otázka sú predložené vnútroštátnym súdom len subsidiárne, výlučne v prípade, ak v odpovedi na prvú položenú otázku Súdny dvor rozhodne, že ustanovenia nariadenia č. 44/2001 musia mať prednosť pred pravidlom na určenie príslušnosti uvedeným v článku 4.6 DBDV. Domnievam sa, že by to tak nemalo byť. Ak Súdny dvor potvrdí výklad článku 71 uvedeného nariadenia, ktorý navrhujem, nebude potrebné na tieto dve otázky odpovedať. Pre úplnosť však predkladám nasledujúce úvahy k tejto veci.

44. Najprv spresňujem, že vzhľadom na existujúcu spojitosť medzi týmito otázkami, ktoré sa podľa mňa obe týkajú zmyslu a rozsahu, ktorý má byť prisúdený článku 22 bodu 4 nariadenia č. 44/2001 v rámci sporu, akým je spor vo veci samej, je potrebné, pokiaľ sa má na nich odpovedať, preskúmať ich spoločne.

45. Podľa vnútroštátneho súdu za predpokladu, že by sa malo uplatniť pravidlo na určenie právomoci uvedené v tomto článku 22 bode 4 v spore, ktorý sa ako v prejednávanej veci týka prípadnej neplatnosti ochrannej známky Beneluxu, existuje v tomto konkrétnom kontexte pochybnosť týkajúca sa významu, ktorý sa má prisúdiť výrazu „súd členského štátu, v ktorom sa žiadosť o registráciu alebo ochranu podala“, ktorý podľa tohto ustanovenia predstavuje relevantný hraničný ukazovateľ v oblasti platnosti ochranných známok.

46. Na odôvodnenie svojej druhej otázky v podstate uvádza, že podanie prihlášky ochrannej známky Beneluxu platí jednotne pre celé územie Beneluxu, takže súdy každého členského štátu, ktorý ho tvoria – teda belgické, luxemburské a holandské súdy – by mohli mať vzhľadom na znenie tohto článku 22 bodu 4 spoločne danú právomoc.

47. V prípade, ak tento výklad nebude prijatý Súdnym dvorom, navrhuje teda Súdnemu dvoru svojou treťou otázkou, aby spresnil, ktorý z týchto troch členských štátov bude mať ako jediný medzinárodnú právomoc v tejto oblasti a či faktory miestnej príslušnosti uvedené v článku 4.6 DBDV by sa mohli použiť v tomto štádiu na účely identifikácie predmetného štátu.

48. Vo svojich pripomienkach Komisia odporúča, podľa mňa správne, odpovedať na druhú otázku, že „článok 22 bod 4 nariadenia [č. 44/2001], sa má vykladať v tom zmysle, že v spore týkajúcom sa zápisu alebo platnosti ochrannej známky Beneluxu, belgický súd, ako aj holandský súd a luxemburský [súd] majú medzinárodnú právomoc rozhodnúť v spore“. Komisia sa nevyjadruje k tretej otázke. K tejto veci uvediem niekoľko poznámok.

2. O súdoch, ktoré majú právomoc rozhodovať o spore týkajúcom sa platnosti ochrannej známky Beneluxu v prípade uplatnenia článku 22 bodu 4 nariadenia č. 44/2001

a) O znení pravidla právomoci uvedeného v článku 22 bode 4 nariadenia č. 44/2001

49. Pripomínam, že ako uvádza článok 22 *ab initio* nariadenia č. 44/2001, majú všetky normy právomoci uvedené v bodoch 1 až 5 tohto článku spoločnú zvláštnosť v tom, že sa uplatnia bez ohľadu na miesto pobytu účastníkov konania⁶¹ a stanovujú výlučnú a kogentnú právomoc, ktorá sa uplatňuje so špecifickou silou súčasne na osoby podliehajúce súdnej právomoci a na súd.⁶² Keďže sa takto odchyľujú nielen od všeobecného pravidla stanoveného v článku 2 tohto nariadenia, ktoré smeruje k uprednostneniu žalovaného, ale tiež od možností dobrovoľného podrobenia sa právomoci, ktoré sa v zásade ponúka účastníkom konania,⁶³ musia sa tieto ustanovenia vykladať reštriktívne.⁶⁴

50. Na rozdiel od toho, čo uvádzajú písomné pripomienky Komisie⁶⁵, článok 22 bod 4 nariadenia č. 44/2001, ktorý sa týka „súdov členského štátu“ v ich súhrne, len stanovuje členský štát, ktorého súdy majú právomoc *ratione materiae* podľa tohto ustanovenia, neurčuje však príslušnosť v rámci dotknutého členského štátu, ako to Súdny dvor už rozhodol.⁶⁶

51. Prvý odsek článku 22 bodu 4 stanovuje, že ak sa cezhraničný spor týka registrácie alebo platnosti práva duševného vlastníctva, ktoré sa musia registrovať alebo pri ktorých sa musí žiadať o ochranu, ako v prípade ochrannej známky, majú medzinárodnú právomoc výlučne „súdy členského štátu, v ktorom sa žiadosť o registráciu alebo ochranu podala, v ktorom sa registrácia alebo ochrana poskytli alebo podľa právneho nástroja spoločenstva alebo medzinárodného dohovoru sa za poskytnuté považujú“. Druhý odsek tohto bodu 4 dopĺňa, že v špecifických oblastiach európskeho patentu upraveného Mníchovským dohovorom „súdy každého členského štátu majú výlučnú právomoc v konaniach týkajúcich sa registrácie alebo platnosti akéhokoľvek Európskeho patentu udeleného tomuto štátu“⁶⁷.

52. Takéto výlučné naviazanie uvedené v týchto dvoch odsekoch k členskému štátu, ktorý je priamo dotknutý vydaním predmetného práva, má svoje presné odôvodnenie. Je odrazom vôle normotvorcu prispôbiť sa cieľom súvisiacim s blízkosťou medzi súdom a sporom a riadnym výkonom spravodlivosti, ktoré sú uvedené v odôvodnení 12 nariadenia č. 44/2001 ako odôvodnenia výnimiek zo zásady právomoci súdov miesta bydliska žalovaného.

61 — Článok 4 ods. 1 nariadenia č. 44/2001 zaručuje uplatnenie ustanovení jeho článku 22, aj keď žalobca nemá bydlisko na území členského štátu.

62 — Pozri vo veci článku 16 Bruselského dohovoru, ktorý zodpovedá článku 22 nariadenia č. 44/2001, rozsudok z 13. júla 2006, GAT (C-4/03, EU:C:2006:457, bod 24).

63 — Článok 23 ods. 5 a článok 24 nariadenia č. 44/2001 zakazujú, či už ide o dohovor o príslušnosti alebo o dobrovoľnom sa dostavení žalovaného, aby tým bolo umožnené obídienie pravidiel na určenie výlučnej právomoci stanovené v článku 22 tohto nariadenia. Uvádzam, že článok 4.6 DBDV naopak upravuje dohody o voľbe súdu.

64 — Pozri rozsudok z 12. mája 2011, BVG (C-144/10, EU:C:2011:300, bod 30), zdôrazňujúci nevyhnutnosť „reštriktívneho výkladu“ všetkých ustanovení tohto článku 22; ako aj rozsudok zo 17. decembra 2015, Komu a i. (C-605/14, EU:C:2015:833, bod 24), pripomínajúci, že „keďže ustanovenia článku 22 bodu 1 tohto nariadenia zavádzajú výnimku zo všeobecných pravidiel právomoci podľa nariadenia [č. 44/2001]... nemôžu sa vykladať širšie, ako to vyžaduje ich účel. Účinkom týchto ustanovení je totiž zbavenie účastníkov konania možnosti výberu súdu, ktorú by inak mali, a v určitých prípadoch týchto účastníkov konania podriaďujú právomoci súdu, ktorý nie je vlastným súdom bydliska ani jedného z nich“.

65 — Komisia podľa môjho názoru nesprávne uvádza, že „uplatnenie kritérií stanovených v článku 22 bode 4 umožňuje v zásade určiť jeden vnútroštátny príslušný súd. Podľa situácie ide o súd členského štátu“, kde predmetné právo duševného vlastníctva bolo prihlásené alebo zapísané (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

66 — Pozri rozsudok z 28. apríla 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, bod 48).

67 — Schlosserova správa spresňuje, že na základe ustanovenia uvedeného ako posledné sú jediné príslušné nie súdy štátu, v ktorom bola podaná európska patentová prihláška, ale súdy štátu, ktoré považujú túto prihlášku za platnú a kde musí byť napadnutá (c. d., s. 123).

53. Súdny štát, kde toto právo vyvoláva svoje právne účinky, sa považujú za „v najlepšej pozícii“⁶⁸ na rozhodovanie o jeho zápise alebo platnosti vzhľadom na právo, ktoré sa uplatní, čo sú teda všeobecne právne predpisy toho istého členského štátu, na území ktorého musí byť ochrana práva zaručená.⁶⁹ Ako to zdôrazňuje Komisia, existuje tradične silná väzba medzi ochranou práv duševného vlastníctva a štátnou zvrchovanosťou.⁷⁰ V tejto súvislosti Súdny dvor tiež zdôrazňuje, že udelenie práva, akými sú patenty, predpokladá zásah vnútroštátnych orgánov a že s tým súvisiace spory sú vyhradené špecializovaným súdom vo viacerých členských štátoch.⁷¹

54. S prihliadnutím na tieto poznatky vyplývajúce z právnych predpisov a z judikatúry a pri zohľadnení významných zvláštností práva duševného vlastníctva vo veci samej treba preskúmať spôsob, akým majú byť v prejednávanej veci eventuálne použité ustanovenia článku 22 bodu 4 nariadenia č. 44/2001.

b) O prípadnom uplatnení článku 22 bodu 4 nariadenia č. 44/2001 v prejednávanej veci

55. Na úvod spresňujem, že ak by Súdny dvor mal rozhodnúť – na rozdiel od toho, ako navrhujem odpovedať na prvú prejudiciálnu otázku – že nariadenie č. 44/2001 sa má uplatniť na spor, akým je spor vo veci samej, zdá sa mi so zreteľom na jeho znenie jasné, že súd príslušný rozhodovať spor o „platnosti“ dotknutej ochrannej známky Beneluxu musí práve určiť pravidlo na určenie právomoci uvedené v článku 22 bode 4, a nie pravidlo uvedené v iných ustanoveniach tohto nariadenia.⁷²

56. Rozhodujúcim faktorom rozdelenia súdnej právomoci pre spory, na ktoré sa uplatní článok 22 bod 4, je úzka väzba, ktorá musí existovať medzi predmetným právom duševného vlastníctva a územím, na ktorom toto právo môže požívať ochranu.⁷³ Pokiaľ ide o špecifický prípad práva s jednotným účinkom, aký predstavuje ochranná známka Beneluxu, lebo je platná v troch štátoch Beneluxu a tam požíva jednotnú ochranu,⁷⁴ domnievam sa, že pojem „územie“, na ktoré odkazuje článok 22 bod 4 prvý odsek nariadenia č. 44/2001, musí byť chápaný tak, že odkazuje v prejednávanej veci na celé územie Beneluxu⁷⁵, ktoré je porovnateľné s územím členského štátu, ako už Súdny dvor rozhodol v podobných veciach.⁷⁶ Domnievam sa teda, že v špecifickom rámci ochrannej známky Beneluxu sú územia týchto troch štátov označené kolektívne a súdy každého z nich majú potenciálne právomoc, keďže všetky môžu byť považované za súdy „v najlepšej pozícii“ na uplatnenie jednotného režimu prijatého týmito štátmi vo veci predmetnej ochrannej známky.

68 — Pozri vo veci článku 16 ods. 4 Bruselského dohovoru, ktorý zodpovedá článku 22 nariadenia č. 44/2001, rozsudok z 13. júla 2006, GAT (C-4/03, EU:C:2006:457, bod 22 a citovaná judikatúra).

69 — Vo veci uplatnenia *lex loci protectionis*, pozri najmä článok 8 nariadenia č. 864/2007, ako aj článok 2 Parížskeho dohovoru o ochrane priemyselného vlastníctva z 20. marca 1883 uvedené v návrhoch, ktoré predniesol generálny advokát Jääskinen vo veci Génesis (C-190/10, EU:C:2011:202, bod 29).

70 — Jenardova správa stanovuje koreláciu medzi skutočnosťou, že „udelenie národného patentu [alebo rovnocenného práva] vyplýva z národnej suverenity“ a výlučnou povahou pravidla na určenie právomoci v danej veci (c. d., s. 36).

71 — Pozri rozsudok z 13. júla 2006, GAT (C-4/03, EU:C:2006:457, body 22 a 23).

72 — O možnom dopade ďalších ustanovení nariadenia č. 44/2001 v oblasti duševného vlastníctva, pozri bod 23 týchto návrhov.

73 — Keďže všetky normy právomoci uvedené v článku 22 nariadenia č. 44/2001 sú založené výlučne na predmete žaloby a uplatnia sa nezávisle od bydliska účastníkov konania, bod 4 tohto článku by sa teoreticky mohol uplatniť aj v prípade, že žiadny z účastníkov konania nie je usadený v jednom z členských štátov a najmä v štáte Beneluxu; to však ale nie je tento prípad, lebo žalovaný vo veci samej je luxemburskou spoločnosťou.

74 — Pozri úvod a komentáre článku 1 DBOZ, ako aj článku 37 ZBOZ v dôvodovej správe uvedenej v poznámke pod čiarou 19 týchto návrhov.

75 — Územie Beneluxu tvorené „územiaми Belgického kráľovstva, Luxemburského veľkovevodstva a Holandského kráľovstva v Európe“ podľa znenia článku 1.16 DBDV.

76 — Pozri rozsudok zo 7. septembra 2006, Bovemij Verzekeringen (C-108/05, EU:C:2006:530, bod 20 a citovaná judikatúra), kde Súdny dvor pripomenul, že „pokiaľ ide o ochranné známky zapísané na Úrade pre ochranné známky štátov Beneluxu [dnes Organizácia duševného vlastníctva štátov Beneluxu], územie Beneluxu sa musí považovať za územie jedného členského štátu, pretože článok 1 [prvej smernice Rady 89/104/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk (Ú. v. ES L 40, 1989, s. 1; Mím. vyd. 17/001, s. 92)] stotožňuje tieto ochranné známky s ochrannými známkami zapísanými v členskom štáte“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát). Pozri tiež analogicky rozsudok z 11. augusta 1995 Roders a i. (C-367/93 až C-377/93, EU:C:1995:261, bod 20), kde Súdny dvor uviedol, že „územia Belgicka, Holandska a Luxemburska musia byť považované za jednotné územie, pokiaľ ide o spotrebné dane z vína, [keďže] dohovor [uzavretý medzi týmito krajinami] zjednotil sadzby a kritéria spotrebnej dane“ v tejto oblasti (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

57. Zdôrazňujem, že pravidlo stanovujúce vnútroštátne rozdelenie súdnej právomoci, ktoré je výslovne uvedené pre európsky patent v druhom odseku bodu 4 článku 22, nemôže byť použité na ochrannú známku Beneluxu, keďže predmetné režimy sú v základe odlišné.⁷⁷ Európsky patent sa totiž odlišuje od ochrannej známky Beneluxu v tom, že nepredstavuje jednotný právny titul, ale zodpovedá súboru jednotlivých národných patentov.⁷⁸ Ako to Komisia uvádza, „z právneho hľadiska sa v podstate jedná o rôzne patenty, ktoré sú jednotlivo spojené s dotknutým vnútroštátnym územím“. To odôvodňuje, že súdna právomoc zostáva spojená s každým štátom, na území ktorého je požadovaná ochrana európskeho patentu, ako je to v prípade čisto národných práv duševného vlastníctva.

58. Vzhľadom na skutočnosť, že normy právomoci zavedené Bruselským dohovorom a prevzaté do nariadenia č. 44/2001 nie sú vôbec prispôsobené zvláštnostiam práv duševného vlastníctva jednotnej povahy, prijali sa pravidlá na určenie zvláštnych právomoci pre práva tohto typu na úrovni Európskeho spoločenstva, neskôr Európskej únie. To je prípad „priemyselných vzorov Spoločenstva“⁷⁹, „ochrannej známky Spoločenstva“, ktorá sa nedávno stala „ochrannou známkou Únie“⁸⁰, ako aj pre „európsky patent s jednotným účinkom“⁸¹.

59. Vo svojich písomných pripomienkach Komisia uvádza, že „odchylné režimy nevedú k tomu, že by mohol byť príslušný súd členského štátu, v ktorom právo duševného vlastníctva nie je platné“⁸². Za seba zdôrazňujem, že predmetné ustanovenia a obzvlášť ustanovenia týkajúce sa platnosti ochrannej známky Európskej únie vedú k úplnému vylúčeniu pravidla uvedeného v článku 22 bode 4 tohto nariadenia, lebo tým, že stanovujú príslušnosť centralizovaného úradu pre návrhy na neplatnosť podané v hlavnom konaní a špeciálnych súdov pre návrhy na neplatnosť podané v rámci vzájomnej žaloby – najmä v rámci konania o porušení práv k ochrannej známke – sú takýmito súdmi v zásade súdy členského štátu, kde má bydlisko žalovaný.⁸³

77 — O rozlíšení medzi režimom európskeho patentu a režimom jednotného práva, ako aj ich dopadov v oblasti súdnej právomoci, pozri Schlosserovu správu (c. d., s. 123).

78 — Tento titul je síce vydaný na základe jediného konania vedeného Európskym patentovým úradom v Mníchove, ale poskytuje svojmu majiteľovi súčasne v jednom alebo viacerých štátoch určených žiadateľom rovnaké práva, aké mu priznáva národný patent vydaný v každom z týchto zmluvných štátov (pozri články 2, 3, 64 a 79 Mníchovského dohovoru).

79 — Pozri nariadenie Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločenstva (Ú. v. ES, 2002, L 3, s. 1; Mim. vyd. 13/027, s. 142), ktorého články 79 až 94 stanovujú pravidlá „právomoci a postupu vo veciach žalôb týkajúcich sa priemyslových vzorov“ v nadväznosti na ustanovenia Bruselského dohovoru.

80 — Pozri nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2424 zo 16. decembra 2015, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 o ochrannej známke Spoločenstva a nariadenie Komisie (ES) č. 2868/95, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 40/94 o ochrannej známke Spoločenstva, a zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 2869/95 o poplatkoch splatných Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory) (Ú. v. EÚ L 341, 2015, s. 21), ktoré nadobudlo účinnosť 23. marca 2016. Najmä článok 1, body 90 až 96 nariadenia 2015/2424 menia články 94 až 108 nariadenia č. 207/2009, ktoré upravovali pravidlá „právomoci a postupu vo veciach žalôb týkajúcich sa ochranných známk Spoločenstva“, pričom uvádzali, najmä v akom rozsahu sa nariadenie č. 44/2001 uplatnilo v tejto oblasti (pozri tiež odôvodnenia 16 a 17 nariadenia č. 207/2009).

81 — Zmeny zavedené v nariadení č. 1215/2012 nariadením č. 542/2014 (pozri bod 10 týchto návrhov) sú uvedené v odôvodneniach 1 až 12 nariadenia uvedeného ako posledné. Pozri tiež komentár k článkom 71a a nasl. nariadenia č. 1215/2012 od MANKOWSKI, P.: in: *European Commentaries on Private International Law*, vol. I, *Brussels Ibis Regulation*, MAGNUS, U., MANKOWSKI, P. (pod vedením), Otto Schmidt, Köln, 2016, s. 1075 a nasl.

82 — V tejto súvislosti Komisia odkazuje najmä na článok 97 nariadenia č. 207/2009, ako aj na články 71a a 71b nariadenia č. 1215/2012 vložené nariadením č. 542/2014.

83 — Ku všetkým týmto pravidlám na určenie špeciálnej právomoci, ktorých obsah je komplexný, pozri najmä BERAUDO, J. -P., BERAUDO, M.-J.: *Convention de Bruxelles, conventions de Lugano et règlement (CE) n° 44/2001*. In: *JurisClasseur Europe*, zväzok 3010, 2015, bod 66 a nasl.; GAUDEMET TALLON, H.: *Compétence et exécution des jugements en Europe*. LGDJ-Lextenso, Issy-les-Moulineaux, 5. vyd., 2015, bod 118 a nasl.

60. Podobne ako Komisia pripúšťam, že ak majú sudy troch členských štátov Únie rovnaké predpoklady, aby mali právomoc rozhodovať žalobu o neplatnosť ochrannej známky Beneluxu, vedie navrhovaný striktný výklad článku 22 bodu 4 k výsledku, ktorý „nie je optimálny“ vzhľadom na ciele nariadenia č. 44/2001.⁸⁴ V prípade, ak by toto nariadenie bolo považované za uplatniteľné na takúto žalobu, musí tento výklad podľa môjho názoru prevážiť vzhľadom na znenie a odôvodnenie jeho článku 22 bodu 4 a vzhľadom na zvláštnosti práva duševného vlastníctva v tejto veci.⁸⁵

61. Domnievam sa, že toto negatívne stanovisko musí byť spresnené, lebo je pravdepodobné, že v praxi to bude často Rechtbank Den Haag (súd v Haagu), na ktorom – ako v spore vo veci samej – bude začaté konanie z dôvodu miesta podania a/alebo registrácie dotknutej ochrannej známky Beneluxu.⁸⁶ Zdá sa mi, že skutočnosť, že žalobca si môže vybrať súd jedného z týchto troch štátov, môže nútiť žalovaného, aby sa obhajoval v jazyku, ktorý neovláda a viešť k „forum shopping“. Táto možnosť voľby však vyvoláva praktické dôsledky, ktoré sú menej výrazné v špecifickom kontexte ochrannej známky Beneluxu, než je to vo všeobecnosti, keďže uplatniteľný právny režim bol úplne harmonizovaný medzi členskými štátmi a je predmetom jednotného výkladu.⁸⁷

c) O nemožnosti doplňujúceho použitia článku 4.6 DBDV

62. Vnútroštátny súd na to, aby prekonal obmedzenia, ku ktorým by viedlo prípadné použitie článku 22 bodu 4 nariadenia č. 44/2001 na spor týkajúci sa práva duševného vlastníctva s jednotným účinkom, akým je ochranná známka Beneluxu,⁸⁸ uvažuje o možnosti doplňujúceho využitia série pravidiel pre „miestnu príslušnosť“ uvedených v článku 4.6 DBDV na účely čo najpresnejšieho určenia, ktorý z troch štátov Beneluxu má súdnu právomoc v tejto oblasti.⁸⁹

63. Na úvod zdôrazňujem, že článok 4.6 DBDV uvádza pravidlá na určenie príslušnosti v niekoľkých stupňoch,⁹⁰ ktoré sú, pokiaľ ide o ich podstatu, zásadne odlišné od pravidiel na určenie výlučnej právomoci uvedeného v článku 22 bode 4 nariadenia č. 44/2001. Dopĺňujem, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že ustanovenia nariadenia č. 44/2001, ako je jeho článok 22 bod 4, majú byť vykladané autonómne a nie s odkazom na právo členských štátov.⁹¹

64. Napokon sa domnievam, že akýkoľvek odkaz na toto ustanovenie DBDV, aj keby mal len doplňujúcu povahu, je vylúčený za predpokladu, že by Súdny dvor rozhodol, že sa tento dohovor nepoužije vzhľadom na nariadenie č. 44/2001 na základe jeho článku 71. Na účely vyriešenia kompetenčných konfliktov, dokonca konfliktov medzi konaniami, ktoré môžu vzniknúť na základe sporu, aký je vo veci samej, sa použijú len ustanovenia nariadenia č. 44/2001.

84 — Komisia pripúšťa, že uplatnenie nariadenia č. 44/2001 by ponechávalo žalobcovi možnosť voľby, ktorá dokonale nezapadá medzi ciele tohto nástroja a vyvolávalo by nižšiu predvídateľnosť, než keby boli použité pravidlá článku 4.6 DBDV, keďže pravidlá uvedené ako posledné vo väčšine prípadov vedú k výlučnej právomoci jedného súdu. Pripomínam, že podľa odôvodnení 11 a 15 tohto nariadenia, smerujú tieto ciele v zásade k zabezpečeniu toho, aby „[boli] pravidlá súdnej právomoci vysoko predvídateľné“ a „snaží sa maximálne znížiť možnosť súbežných konaní“.

85 — BERAUDO, J.-P., BERAUDO, M.-J.: c. d., sa tiež domnievajú tiež, že ak na základe medzinárodného právneho predpisu prihláška podaná v jednom štáte alebo na jednom medzinárodnom úrade vedie k vydaniu titulu vo viacerých štátoch, sudy každého zo štátov, pre ktorý bol titul vydaný, majú výlučnú právomoc rozhodovať spory týkajúce sa jeho zápisu alebo jeho platnosti v tomto štáte (pozri bod 51, *in fine*).

86 — Táto pravdepodobnosť súvisí so skutočnosťou, že v Haagu sa nachádza sídlo ÚBDV, pri ktorom možno podať prihlášku na zápis ochrannej známky Beneluxu buď priamo, alebo prostredníctvom vnútroštátneho orgánu, ktorý musí v tomto prípade preposlať na ÚBDV podanie, ktoré dostal (článok 2.5 ods. 1 a 4 DBDV). Práve preto ostatne, aby sa zabránilo takejto koncentrácii súdnej príslušnosti, štáty Beneluxu prijali sériu pravidiel prevzatých do článku 4.6 DBDV (pozri poznámku pod čiarou 49 týchto návrhov).

87 — Podľa článku 6 zmluvy o vytvorení a štatúte Súdneho dvora Beneluxu (pozri poznámku pod čiarou 13 týchto návrhov) a článku 1.15 DBDV sa na tento súd môžu, dokonca musia, obrátiť sudy troch štátov Beneluxu, s otázkami týkajúcimi sa prejudiciálneho výkladu ustanovení tohto právneho predpisu.

88 — K týmto obmedzeniam pozri najmä poznámku pod čiarou 84 týchto návrhov.

89 — Vo veci prípadného doplňujúceho uplatnenia ustanovení článku 4.6 DBDV vo vzťahu k ustanoveniam nariadenia č. 44/2001, pozri SCHAAFSMA, S. J.: c. d., bod 9.

90 — Ktorého znenie je zhrnuté v poznámke pod čiarou 48 týchto návrhov.

91 — Pozri vo veci článku 16 ods. 4 Bruselského dohovoru, ktorý zodpovedá článku 22 nariadenia č. 44/2001 rozsudok z 15. novembra 1983, Duijnste (288/82, EU:C:1983:326, body 16 až 19) a rozsudok z 13. júla 2006, GAT (C-4/03, EU:C:2006:457, bod 14), ako aj analogicky vo veci článku 22 ods. 1 uvedeného nariadenia rozsudok zo 17. decembra 2015, Komu a i. (C-605/14, EU:C:2015:833, bod 23).

65. Skutočnosť, že sa podľa môjho názoru môže žalobca voľne obrátiť na súdy toho či onoho štátu Beneluxu, ak sa článok 22 bod 4 uvedeného nariadenia uplatní na takýto spor, vyvoláva ťažkosti, ktoré nie sú neprekonateľné, lebo toto nariadenie obsahuje samo osebe riešenia. V prípade súbežných konaní je medzinárodná právomoc rozdelená medzi tri štáty na základe pravidla uprednostňujúceho „prvý súd, na ktorom bolo konanie začaté“, ktoré je uvedené v článkoch 27 až 30 tohto nariadenia upravujúceho prípady začatej veci a súvisiacich vecí, ktoré môžu vzniknúť medzi súdmi členských štátov,⁹² a to s prihliadnutím na judikatúru Súdneho dvora k uvedeným článkom.⁹³

66. V prípade, ak by Súdny dvor považoval za nutné rozhodnúť o druhej a tretej prejudiciálnej otázke, treba podľa mňa odpovedať, že článok 22 bod 4 nariadenia č. 44/2001 sa má vykladať v tom zmysle, že na rozhodovanie cezhraničného sporu týkajúceho sa zápisu alebo platnosti ochrannej známky Beneluxu majú právomoc súdy každého z troch členských štátov, na území ktorých toto právo duševného vlastníctva vyvoláva svoje účinky a musí byť jednotne chránené, teda Belgického kráľovstva, Luxemburského veľkovoľvodstva a Holandského kráľovstva.

V – Návrh

67. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil Rechtbank Den Haag (súd v Haagu, Holandsko), takto:

Článok 71 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, že cezhraničný spor patrí do pôsobnosti tohto nariadenia i Dohovoru štátov Beneluxu v oblasti duševného vlastníctva (ochranné známky a vzory) podpísaného v Haagu 25. februára 2005, členský štát môže v súlade s článkom 71 ods. 1 uvedeného nariadenia uplatniť pravidlá v oblasti súdnej právomoci stanovené v článku 4.6 tohto dohovoru.

92 — Pozri tiež odôvodnenie 15 nariadenia č. 44/2001. Predovšetkým článok 29 tohto nariadenia stanovuje, že „ak sú veci vo výlučnej právomoci niekoľkých súdov“, ako to môže byť v prípade, ak by sa článok 22 bod 4 tohto nariadenia uplatnil na spor týkajúci sa ochrannej známky Beneluxu, „každý súd, ktorý nezačal konať ako prvý, odmietne vykonávať svoju právomoc v prospech tohto súdu“.

93 — Pozri najmä, pokiaľ ide o spojitosť medzi pravidlom výslovnej právomoci uvedenej v článku 22 tohto nariadenia a pravidlom týkajúcim sa litispendencie v článku 27 tohto nariadenia, rozsudok z 3. apríla 2014, Weber (C-438/12, EU:C:2014:212, bod 48 a nasl.).